

Veehouder in watersnoodgebied krijgt geëvacueerde dikbillen terug

Reportage

Na twee weken afwezigheid heeft vleesveehouder Geert Leeman uit Woumen, nabij Diksmuide, zijn rundvee teruggekregen. Zijn bedrijf was één van de vier veebedrijven in de buurt die geëvacueerd werd wegens overstromingsrisico. “Het is goed om mijn koeien weer thuis te hebben”, reageert de boer. Leeman maakte een soortgelijke evacuatie dertig jaar geleden al eens mee. Toen stond het water in de stallen, deze keer heeft de Winterdijk hem uiteindelijk gered. “De fatale bui is uitgebleven, het was kantje boordje”, aldus de veehouder.

🕒 1 DECEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 3 DECEMBER 2023 23:47

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

klimate

water

rundveehouderij

vlees

De onverharde zandweg naar het rundvee-akkerbouwbedrijf van Geert Leeman is omringd met kletsnatte percelen. Daarnaast springen de vele fazanten in een geogst maisperceel in het oog, ze vluchten weg van zodra een auto passeert. “Doordat het overstromingsgebied van de IJzer blank staat, is het wild gevluht naar deze droge percelen”, verklaart Leeman.

Terwijl we wachten op de veewagens met zijn Belgisch witblauw-runderen, lopen we naar de Winterdijk op zo'n honderd meter afstand van zijn bedrijf. Een gemaal pompt het water uit de lagere percelen naar het overstromingsgebied van de IJzer dat blank staat. In de zomer grazen in dit natuurgebied de koeien van Leemans. Het technische gedeelte van het gemaal is beschermd met zandzakken. "Twee weken geleden stond het water tot aan de rand van de dijk en stroomde het op sommige plaatsen zelf over", zegt de boer.

Het is de week van 12 november als het waterpeil vervaarlijk begint te stijgen en de rand van de dijk bereikt wordt. "Voor donderdag 16 november was er 30 liter water voorspeld, waardoor de dijk zou overstromen. Toen hebben wij en vier andere veebedrijven in dit gebied ons vee geëvacueerd, op advies van het crisisteam van de provincie West-Vlaanderen", vertelt Leeman. Het ging in zijn geval om 104 Belgisch witblauw-runderen, van jongvee tot volwassen koeien en twee stieren.

Overstroming van 1993

Met het stijgen van het waterpeil gingen zijn gedachten dertig jaar terug in de tijd. Tijdens de nacht van 24 op 25 december 1993 moest hij zijn koeien en zijn varkens ook evacueren nadat het water uit de IJzerbekken, zijn stallen blank zette. "Er stond dertig centimeter water in de stallen en het waterpeil steeg anderhalve centimeter per uur. Dat was toen ongehoord, ook ouderen hadden dat nog nooit meegemaakt", aldus de boer die zich herinnert hoe de veewagens destijds twee kilometer water moesten overleggen om de dieren naar veilige oorden te vervoeren.

De wateroverlast van 1993 die veel economische en emotionele schade in de streek heeft berokkend, was aanleiding voor de aanleg van de Winterdijk. Na 25 jaar politiek gekibbel werd de dijk twee jaar geleden opgeleverd. De aarden berm strekt over een lengte van zeven kilometer en beschermt een veertigtal woningen en landbouwbedrijven in het gebied. De hoogte van de dijk, 1,5 meter, is bepaald op een TAW (Tweede Algemene Waterpassing) van vijf meter. Dat is 25 centimeter hoger dan de uitzonderlijke waterstand van 1993.

Achteraf gezien bleek deze waterstand niet zo uitzonderlijk. "Dit jaar werd een peil van 5,02 gemeten", aldus de West-Vlaming. Moest er op die bewuste donderdag 16 november 30 liter neerslag gevallen zijn zoals voorspeld, zou het waterpeil opgelopen hebben tot 5,20 TAW. Een overstroming van de Winterdijk leek een kwestie van tijd. Uiteindelijk bleek de evacuatie niet nodig.

“Doordat de fatale bui die donderdag uitbleef, zijn we kantje boordje aan een overstroming ontsnapt”, vertelt de boer. “De dijk heeft ons gered.”

Melkveehouder Marino Leeman verwacht zijn jongvee vandaag terug

Voeder aanleveren op evacuatie locatie

Twee weken lang stonden zijn geëvacueerde dieren in de stal van een gestopte veehouder in Alveringem, op twintig kilometer rijden van zijn bedrijf. De vleeskoeien hadden hier gezelschap van het melkvee van Marino Leeman, een naburige melkveehouder. Ook Marino achtte de kans op een overstroming reëel en liet zijn jongvee evacueren.

Het volwassen melkvee besloot Marino niet te verplaatsen. “Dat is een afweging die je op zo'n moment moet maken, waarbij je de risico's tegen elkaar afweegt. De evacuatie van melkvee ligt veel moeilijker. Dieren hebben veel stress tijdens het vervoer, wat de ziektedruk verhoogt en ook het melken op een andere locatie is niet makkelijk. De melkproductie zakt dan meteen voor langere tijd, en waar moet je überhaupt met de melk naar toe”, verklaart de boer zijn keuze.

Alhoewel beide bedrijven dus gespaard bleven van de overstroming, hebben de bedrijfsleiders geen spijt van hun besluit. Het vervoer is vlekkeloos verlopen en het verzorgen van de dieren bracht hoogstens wat arbeidsongemak met zich mee. “We hebben steeds samen de dieren gevoederd naar de locatie”, vertelt Geert. Enkele hoestende koeien in de stal zijn het bewijs dat een tijdelijke verhuizing hen niet onberoerd laat. “Een aantal koeien zijn tijdens het transport verkouden geworden, maar hopelijk is dat van korte duur”, zegt de West-Vlaamse vleesveehouder die bij het aanbinden van de terugkerende koeien wordt geholpen door Marino en zijn zoon Thomas (29).

Schrik zit erin: ergste nog niet gezien

“Het is goed om ze terug te hebben op ons eigen bedrijf”, aldus Leeman, die aangeeft dat de schrik er nog goed in zit. Hij is ook niet bepaald gerust in de toekomst. “Het is zeer beangstigend allemaal. De waterstanden stijgen de laatste jaren steeds meer en door de klimaatopwarming hebben we het ergste nog niet gezien. Misschien moet Vlaanderen eens in Nederland gaan kijken hoe zij het water de baas zijn”, suggereert de boer.

De angst voor het water is volgens Leeman één van de redenen dat zijn zoon bij een eventuele bedrijfsovername de koeien waarschijnlijk zal afstoten en zich zal toeleveren op de akkerbouw. De boerderij telt nog 35 hectare grond voor akkerbouw. “Ik ben 62 en wil nog vier jaar verder gaan. Daarna is het waarschijnlijk het einde van de veeteelt op dit bedrijf. Behalve de wateroverlast spelen er ook op politiek vlak tal van zaken waardoor vee houden niet evident is.”

Uitgelicht

Veehouder weigert evacuatievoorstel: “Waar moeten wij met het vee naartoe?”

Reportage

Een delegatie hoogwaardigheidsbekleders, waaronder Vlaamse minister van Landbouw Jo Brouns (cd&v), heeft vrijdag een bezoek gebracht aan de met water geteisterde Westhoek...

18 NOVEMBER 2023

[Lees meer](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra